

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Lej
Fél évre ... 420 Lej
Negyed évre ... 210 Lej
Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Spekulánsok.

Megfontatlan és értelmetlen előtűnk, hogy illetékes helyen miért nem nyulnak bele abba a bucaresti-i boszorkánykonyhába, ahol a lej elleni manőverek ördögi munkáját végzik. Nem kell pénzügyi szakembernek lenni, mert a laikus megfigyelésével is könnyen látni, hogy a lej körüli szakadatlan izgalmakat nem Zürichben, nem is Párisban, hanem Bucarestben szítják. Ma már a zürichi és párisi kurzus aszerint igazodik, hogy a bucaresti-i spekulánsok hausse-ra, vagy baisse-re játszanak-e. Ragadjuk meg a mai napot. Zürichben a lej kurzusa ma reggel két ponttal esett. Ezzel szemben tegnap este már kínálat jelentkezett Bucarestből és már az aradi és timisoarai piac tisztában volt, hogy Bucaresti valutákat ad el. A külföldi valutáknak ez az ellanyhulása tartott egész nap ma is.

Nem szeretünk jóslásokba bocsátkozni, mert a jósokra rendszerint rácsafolnak a következmények, de ha foglalkoznánk ilyesmivel, akkor megjósolhatnánk, hogy Zürichből és Párisból holnap, holnapután magasabb lejkurzusok fognak érkezni. Tehát egy spekuláns társaság a lej iránt a bizalmatlanságot Bucarestből próbálja fölkelteni és a lej hullámozása folytán nagy hasznokat vág zsebre.

A külföldet ideig-óráig féltre lehet így vezetni, de a belföldi piacot már nem. Amikor például Ausztriában, Magyarországon, Németországban lefelé csuszott az illető ország pénze, a közönség ijedten szaladt pénzt árura váltani föl, de itt nálunk már nem ijed meg senki és amint látjuk, oktalan vásárlás a lej esése idején itt nem történik, mert mindenki tudja, hogy ma a spekulánsok érdeke azt kívánja, hogy alacsonyan legyen a lej kurzusa, holnap pedig az lesz az érdekük, hogy a lej visszakerüljön régi árfolyam-nívójára. Pénzünk iránt való bizalomnak legeklatánsabb példája az, hogy ma a prompt-lej drágább, mint a határidő-lej. De másik példa is van erre: a kereskedők, ha külföldi valutákban van esedékességük, valuta-kölcsönt vesznek föl a pénztézetekben és bevárják, amíg a valuták ára lesz a régi nivóra és akkor egyenlítik ki a banknál valutatartozásaikat.

Az állam tekintélye kívánja meg, hogy ebbe a bucaresti-i darázsészékbe nyuljon be valaki most már érelyes kézzel. Egy ország gazdasági helyzete nem válhatik egy spekuláns banda kezébe.

Viharok között indult meg a frankháboru

Rubinek István előterjesztette a nemzetgyűlésnek a frankbizottság jelentését. Nagy izgalmak sűrű közbeszólások zavarták a felszólalást. — A szocialisták súlyos vádakkal illették a Bethlen-kormányt.

(Budapest, február 25.) Megkezdődött a frankháboru a magyar parlamentben. A Ház asztalára került a többségi és kisebbségi jelentés egyaránt. Szembe-szegeződik egymással a két ellen-

Rubinek felolvassa az előadói jelentést

A nemzetgyűlés mai ülésén a kormány részéről Bethlen, Rakovszky, Pesthy miniszterek vannak jelen. Amikor Rubinek István előadó felsietett az emelvényre, a kormánypártiak „halljuk, halljuk” kiáltással fordultak feléje, míg a szociáldemokraták „következik a nagymosás, halljuk” kijelentéssel fogadták. Rubinek István ismertette a bizottság megalakulását, pártatlan magatartását és célját, s kijelentette, hogy a bizottság figyelmen kívül hagyta a bünygyvi részt és csak az ügy politikai részét vizsgálta meg. Majd belekezdett a frankbizottság jelentésébe, amelyet főbb vonásaiban itt adunk:

„Nádósyt mindent tud”.

Prónay György miniszterelnökségi államtitkár a bizottság előtt kijelentette, hogy a Nemzeti Kaszinóban levelet vett át báró Perényi Zsigmondtól a miniszterelnök részére, de annak tartalmát nem ismerte. Perényinek jelezte, hogy a miniszterelnököt a genfi ut előkészületei annyira lekötik, hogy az utolsó napon aligha fogadhatja. Perényi erre azt válaszolta, hogy az államtitkár említse az ügyről annyit a miniszterelnöknek, a mennyit említeni akar, de azt feltétlenül mondja meg, hogy Nádósytak tudomása van róla. A levél átadásakor a miniszterelnök megemlékezett, néhány nappal azelőtt figyelmeztették, hogy a Nemzeti Szövetség helyiségeiben hamis frankok vannak és ezért levelet írt Perényinek, amelyben óva intette, hogy ilyen üzelmekkel foglalkozzanak, mert különben kénytelen lesz közbelépni. Prónay erre elmondotta a miniszterelnöknek Perényi közlését, hogy „Nádósyt tud arról”. A miniszterelnök megbizta Prónayt, keresse fel Nádósyt, aki kijelentette Prónaynak, értesülései vannak arról, hogy Windischgraetz foglalkozik ilyesmivel.

Az első gyanu.

A jelentés ezután részletesen ismerteti a Jankovich Arisztid ügyében a hágai követséggel való táviratváltásokat. A külügyminisz-

téses vélemény. Így került harca kihívóan, harcolni kényszerítve a magyar nemzetgyűlés porondjára. Már a mai nemzetgyűlés is megmutatta, hogy nagy viharzások fognak támadni a jelentések megvitatásából.

tériumtól a hágai követ azt az utasítást kapta, tartózkodjék Jankovich érdekében minden intervenctiótól. Az ottani hatóságokkal azonban szükség esetén közölni kell azt, hogy tekintettel Jankovich ezredesi rangjára és a futári minőség ritkaságára, öt alkalmi futárként használták fel. Nádósyt december 8-án, a táviratváltások után felkereste a miniszterelnököt, akivel néhány perces audiencián közölte, hogy Prónay úján megkapta az utasítást. Hibásnak érzi magát, mivel nem járt el a kellő időben és nem akadályozta meg a frankhamisítást. A miniszterelnök erre utasította Nádósyt, tegyen az ügyről a belügyminiszternek bővebb jelentést. December 22-én érkezett az első átirat a hágai rendőrkapitányságtól, amelyben Nádósyt neve is szerepel. A belügyminiszter erre nyomban felszólította Nádósyt, hogy a nyomozásban ne vegyen részt. December 24-én a belügyminiszter jelentést tett a miniszterelnöknek s a miniszterelnök utasította, hogy Nádósyt és Windischgraetz bünrészességét vizsgálja meg és neki tegyen jelentést néhány nap múlva — miután Budapestről rövid

időre eltávozott. Még aznap felhívta a belügyminiszter Nádósyt, kérjen szabadságot, amit azonban Nádósyt karácsony másodnapjáig sem tett meg, mire a belügyminiszter elrendelte szabadságolását.

Fellépnek a franciák.

Ezután a vizsgálat részletes menetét ismerteti a jelentés. December 31-én jelent meg a rendőrfőkapitányságon Benoist André francia megbízott a nyomozás adatainak részletes megismerése céljából. Elmondotta, értesült arról, hogy Windischgraetz hamis ezerfrankosok gyártásával foglalkozik. Ugyanezen a napon a rendőrség ki is hallgatta Windischgraetz, aki azonban a leghatározottabban tagadta, hogy tudomása lenne a pénzhamisításról s összeköttetésben állana Jankovichsal. Hangsúlyozta, hogy politikai tendenciát lát a franciák gyanúsításában és házkutatást kért. 1926 január elsején adta elő Benoist a rendőrségen, hogy Párisból értesítést kapott, amely szerint Jankovich azt vallotta, hogy öt-hat hónappal előbb a magyar államnyomdától nyomdai eszközöket kapott, amelyeket az Elefántmajorban, Nyitra-megyében állítottak fel. Ezeket azonban ott felfedezték és ezért Budapestre szállították. A pénzt, amit Jankovich Hollandiába vitt ki, értesülése szerint Sopronból Bécsbe Somlyai rendőrségi tisztviselő szállította.

Nádósyt beismeri bűnét, Windischgraetz hazatiságával védekezik.

Január 3-án Nádósyt a belügyminiszter lakásán az eléjétart gyanuokok következtében beismerte a bünrészességét. Írásban jelentette be a rendőrségnek, már régebben tudomására jutott, hogy Windischgraetz vezetése alatt hazafias célokra hamis ezerfrankosokat akarnak forgalombahozni. A befolyó összeget pedig nemzeti célokra fordítják. Az értékesítés érdekében egyeseket külföldre akartak küldeni. Elismeri a mulasztását, hogy a tervet kellő időben nem leplezte le, — noha azt mindig ellenezte — de a kivétel nem akadályozhatta meg. Azért tette ezt, mert nem tartotta lehetetlennek, hogy ilyen módon fontos és nagy nemzeti célok szolgálatára jelentős eszközök szerezhetők meg. Sajnos, nem ér-

zett elég lelki erőt, hogy a tervvel szembeszálljon és annak kivételét megakadályozza. Erzi azonban, hogy hivatali állásánál fogva nincsen joga a nyomozás részére szükséges adatokat eltitkolni. Közvetlen tudomása azonban csak arról volt, hogy az akció élén Windischgraetz állott és az ő megbízásából ebben az ügyben Rába is eljár. Egyébről azonban közvetlen tudomása nincsen. Január 4-én Nádósyt felkereste a lakásán házi őrizetben tartott Windischgraetz. Ugyanezen a napon azután mindkettőjüket letartóztatták. — Windischgraetz a bizottság előtt kijelentette, hogy politikai álláspontjának kiindulási pontja a trianoni béke el nem ismerése.

— Szükségesnek tartottam — mondotta Windischgraetz — minden politikai

eszközt, egyéni vagy egyéb akciót a hatalmasságok ellen, amelyek reánk erőszakolták a békét. Ezzel szemben minden eszközt megengedhetőnek tartok.

Mit akartak a frankhamisítók?

A bűnügy többi résztvevői is általánosságban hazafias célokat emlegetnek a bűncselekmény célja gyanánt, anélkül, hogy megvilágítanák, hogy milyen hazafias célokat tartottak elsősorban megvalósítandónak. Jankovich hágai vallomásában eladja, hogy a frankhamisítás célja a francia frank letörése, az Erdély elleni támadás finanszírozása és Magyarország mai kormányának megbuktatása volt. Gerő, Rába és Hajts általánosságban ugyanezt vallották. Marsovszky Hágában kijelentette, hogy Magyarországon van egy titkos politikai egyesület, amely nem ért egyet a jelenlegi kormánnyal. A cél tehát, hogy másik kormány kerüljön uralomra. Hasonlóan nyilatkozott Mankovics György és Baross Gábor is, akik szerint elsősorban irredenta akcióról beszéltek, de szerintük szöbakerült az Athenium megvásárlása is. Az előadottakból tehát megállapítható, hogy a bűnügy részeseit egységesen kialakult cél nem vezette. Megállapítja a bizottság, hogy az akció nem volt mentes bizonyos anyagi vonatkozásoktól, ami elsősorban Jankovich vallomásából állapítható meg. Mészáros Gyula szerepéről Nádosy, Windischgraetz és Rába vallomása alapján a bizottság megállapítja, hogy az akció kezdetén a megbeszélésekben késztelenül résztvett, de hogy a végrehajtásnál milyen szerepe volt és Schultze miképpen szerepelt, arról a bizottság véleményt nem alkothatott.

Politikai háttér? Felelősség?

Windischgraetz vallomásából kiderült, hogy Nádosy a háttér szerepét vállalta. Hajtsot és Kurtzot magasabb érdekek emlegetésével nyerték meg. Ha a kormány felelőssége szempontjából vizsgálják a kérdést, annyi bizonyos, hogy azt Nádosy szerepléséből megállapítani nem lehet. Az a körülmény, hogy egy tisztviselő személyével és hivatali állásának súlyával egy bűncselekményt titokban fedez, a kormány felelőssége meg nem állapítható. A felelősség csak ott kezdődne, ha az illetékes felsőbbégek, a kormány vagy annak egy tagja alantasának felderített hibáját, bűncselekményét fedez, vagy eltussolja. A jelen esetben azonban ennek ismérvei nem forognak fenn. A bizottság a bűnügyvel kapcsolatban tiltszesen megvizsgálta a miniszterelnök és a kormány szerepét. Szükségessé tette ezt az a körülmény, hogy egyes vallomások alapján, ha csak közvetett tudomás alapján is, hivatkozás történt arra, hogy a miniszterelnöknek, illetve a kormánynak s tudomása volt. Illetőleg annak negtörténetét hallgatolag tudomásul vette. Ebben a tekintetben a bizottság mérlegelte Rába Dezsőnek azt a kijelentését, amely szerint már régen, a készítés tartama alatt is ismert volt, hogy

a kormány tud a dologról.

Ezt a herceg és Nádosy mondta, de mindig a herceg hivatko-

zott névszerint is Bethlenre. Arra a kérdésre, hogy milyen tényre alapítja következtetését, Rába azt mondta, hogy Bethlen levelének elküldése után Szörtsey felkereste a herceget a lakásán.

— Hallottam a beszélgetésüket, — mondotta Rába — s a fejüket törték, mi is fog történni, hiszen Bethlen tudja a dolgot, s nem is értik a levelet, de az egész talán csak formalitás lehet. Ezt a herceg mondotta. Megelőzően Nádosy látogatta meg a herceget és egy ízben azt mondta, hogy a dolgot egyelőre fel kell függeszteni, mert

Bethlen miniszterelnök vallomása.

A bizottság megállapítja, hogy Rába sem állítja közvetlen tapasztalatból szerzett tény gyanánt, hogy a kormány, illetőleg a miniszterelnök tudott volna a bűnügyről. Rába vallomásának azt a részét, amely a miniszterelnöknek Nádosyval való állítólagos beszélgetésére és a miniszterelnök utasítására vonatkozik, leghatározottabban megcáfolja a miniszterelnöknek a bizottság előtt tett nyilatkozata, amelyben kijelenti, hogy Nádosyval a jelzett időben nem is beszélt. Megcáfolja ezt Prónaynak a bizottság előtt és az ügyészségen tett vallomása is, amely szerint Prónay a miniszterelnök genfi utazása előtt Nádosynak azt a kifejezett utasítást adta a miniszterelnök megbízása alapján, hogy nézzen utána a dolgoknak, hogy azokat megakadályozhassa. Az utasítás éppen ellenkezője volt annak, amit Rába téves következtetés gyanánt az általa állítólag hallott beszélgetésből levont. Megállapítja a bizottság, hogy Nádosy az ügyészségen tett vallomásában mindenben megerősíti Prónay nyilatkozatát. Nádosy beismerte, a miniszterelnök utasította, ha ilyen akcióról tudna, azt gátolja meg és azonnal tegyen neki jelentést, de ő senkinek sem tett jelentést ebben az ügyben.

Nádosy az ügyészségen azt is kijelentette, hogy a pénzhamisítási ügyről az egy Baross Gáboron kívül senkinek sem szóltak. Hangsúlyozta Nádosy azt is, hogy olyan kijelentést sohasem tett, a mely szerint Bethlen Perényihez küldött levele csak formalitás lett volna és azt csak a genfi ut kedvéért írta. Rába szerint a miniszterelnök utasította Nádosyt, hogy amíg ő Genfben van, ne csináljanak semmit, mire a herceg és Nádosy ebben meg is állapodtak, ezzel szemben az a való, hogy ugyanekkor Nádosy megszerezte a külföldi utleveleket, eljárat a külügyminiszteriumban kuririgazolványért Jankovich számára, a hamis pénzeket tartalmazó csomagokat, lepecsételte és Jankovich elutazott Prágába, még a miniszterelnök genfi tartózkodása alatt.

Rába össze-vissza beszél.

Rábanak a herceg elbeszélte Szörtseyvel való állítólagos beszélgetését, mely teljes mértékben megdönti Szörtsey Józsefnek az ügyészségen tett vallomását. A bizottság megállapítja, hogy Rába ingadozó, sokszor ellentmondó vallomása önmaguk is megcáfolják a közvetett tudomás alapján szerzett állításainak valóságát.

Bethlen megkérte, hogy amíg Genfben tartózkodik, ne csináljanak semmit.

Rába előadta még, hogy amikor kiderült a dolog, akkor Windischgraetz és Nádosy találkoztak Nádosy lakásán, amelynek ő is passzív résztvevője volt. Nádosy ekkor azt mondta Windischgraetznek, hogy most már semmit sem lehet titkolni.

— A kormány már nem exponálhatja magát, — mondotta — de én és más hivatalos személy sem s nem marad más hátra, mint hogy te vállalod az egész ügyet.

Ilyen ellentmondások a következők: Rába a bizottság előtt előadta, hogy kezdetben, rendőrségi kihallgatásakor hazafias kötelességének vélte hallgatni és a vallomást megtagadta. Erre a rendőrség emberei, — mondotta Rába — valósággal megattakirozták és azt hangsúlyozták, hogy hallgatása hazafiatlan. Reggel fél négyig tartó vallatása alatt nagynehezen húztak ki belőle néhány dolgot. A jelentés hangsúlyozza, ha a kormány tényleg tudott volna az akcióról és hozzá is járult volna, akkor mivel magyarázható meg a nyomozó hatóságoknak ez a nyilván felsőbb utasítás alapján tanusított erélye. Nem természetesebb és indokoltabb lett volna, ha a kormány a legerélyesebb nyomozás helyett a bűncselekmény eltusolására ad utasítást? Az akció céljáról Rába azt is mondta, hogy a cél a kormány megbuktatása volt. Elképzelhető-e logikusan, hogy a kormány támogatna olyan akciót, amelynek a célja a kormány megbuktatása és eltávolítása? Rába azt vallotta, hogy Barossnak is tudni kellett arról, hogy a kormány támogatja az akciót. Azonban, ha ez igaz, akkor miért közölte Baross akciótervét Horváth, illetőleg Kozma útján a miniszterelnökkel? Baross közlésének ténye természetes indokát csak abban találja, hogy a miniszterelnök nem tudott a dologról, aminek Baross is tudatában volt. Rába vallomásának értéke a legjellemzőbb Windischgraetznek a pótnyomzás során tett vallomása, amelyben arra a kérdésre, hogy igaz-e az, hogy Rába jelenlétében beszélt arról, hogy a kormány is tud a dologról. Windischgraetz kijelentette, hogy soha hasonló dologról Rába előtt nem beszélt. Rába a saját fantáziájában építette fel ezeket a dolgokat és kapcsolt bele az ügybe magas személyiségeket, amint hogy Nádosyt is azonosította a kormánnyal. A bizottság megállapítja azt is, hogy a belügyminiszter politikai felelőssége akár valamely tényleges intézkedés elmulasztása következményeképpen sem állapítható meg, mert nem merültek fel olyan jelenségek, a melyek erre alkalmasak volnának.

A szokolhamisítás független a frankbotránytól.

A miniszterelnök a bizottság előtt előadta, hogy gróf Teleki Pál egy alkalommal, 1923 elején, de lehetséges, hogy 1922-ben, amikor éppen Windischgraetz tervéről tanácskoztak, hogy az irredenta

egyesületeket közös vezetés alá helyezték, megemlítette, hogy ő is hallott olyan tervről, amely szerint Windischgraetz azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a magyar irredenta céljaira szükséges eszközöket idegen pénz hamisításával teremtsék elő. A közlés kapcsán felmerült az a kérdés, hogy ha a miniszterelnök már 1922-ben tudta, hogy Windischgraetz hamis frankgyártást tervez, akkor nem-e követett el mulasztást, hogy Kozma közlése után sem rendelte el a nyomozást a herceg ellen. A kérdés eldöntése előtt a bizottság megállapította, hogy amikor a miniszterelnök Kozma közlését hallotta, a saját előadása szerint nem is gondolt a három év előtti beszélgetésre és nem is sejtette, hogy a két között összefüggés lehetséges. Hiszen előtte Teleki, mint régebbi tervet említette, amelynek megvalósításáról sikerült a herceget lebeszélni. Az elmúlt három év alatt pedig semmilyen alakban nem hallott róla. A legkritikusabb szemmel vizsgálva Kozma közlését, Perényi leveléig, teljes objektivitással állapítható meg, hogy azokban Windischgraetzre való hivatkozás nem történt. A miniszterelnöknek semmi oka sem volt annak feltételezésére, hogy Nádosy nem fogja teljesíteni utasítását. Megállapítja még a jelentés azt is, hogy az 1920 és 1921. években elkövetett szokolhamisítás semmiféle összefüggésben nincsen a jelenlegi hamisítás ügyével és ezt a bűntettet még a trianoni békeszerződés megkötése előtt követték el.

Rubinek István jelentése végén javasolja, hogy a nemzetgyűlés nyilvánítsa befejezettnek a frankbizottság munkáját és állapítsa meg, hogy a kormány sem egyetemlegesen, sem a kormány egyes tagjai politikailag nem tehető felelőssé a bűnügyben.

Viharzó közbeszólásokkal tarkul a felolvasás.

A jelentésre eleinte figyeltek, de később beszélgetésbe kezdtek a képviselők, s csak Bethlen miniszterelnök és a szociáldemokraták figyeltek, amikor azonban Rubinek Barossot említette, a szociáldemokraták kiabálni kezdtek:

— Még mindig szabadon van!

Nádosy említésekor ezt kiáltották a szociálisták:

— Élet-halál ura volt!

'Amikor pedig Rubinek azt mondta, hogy Windischgraetz Nádosyt a frankhamisítás háttvédének tekintette, akkor Propper közbekiáltotta:

— A főháttvéd Bethlen!

'A közbeszólást nagy zaj és ellentmondások kísérték. Gerő nevének és a térképészeti intézet említésekor Malasics közbekiáltotta:

— Felsőbb helyről utasították!

Schultzeről Rubinek kijelentette, hogy a németországi szociáldemokrata-párt tagja, amit a szociálisták részén nagy zajjal fogadtak. A szociáldemokraták különben állandóan zajongtak és az elnök többször is kényszerült őket rendreutasítani. Zadravetz nevének említésekor Propper Sándor kiáltotta:

— Még mindig szabadlábon van!

A nagy zajban az elnök állandóan csenget. A szocialisták és Bethlen kivételével azonban alig

Felmentés a kormánynak.

Szerinte nem képzelhető el, hogy a kormány olyan akcióban legyen részes, amely a kormányt akarja megbuktatni. Rothenstein Mór közbeiktált:

— El akarta tussolni!

Csontos Imre: — Móric, ne járjon a szád!

Rubinek István jelentésének további részében elmondja, hogy Perényi közölni akarta a miniszterelnökkel a frankügyben szerzett információit.

Esztergályos János: A miniszterelnök elment Lillafüredre bakot löni.

Rubinek: Perényi Prónay államtitkár utján kért audienciát a miniszterelnöktől és jelezte, hogy Nádós is tud a dologról.

Horváth Zoltán: Mégis őt bízták meg a nyomozással.

Rubinek: Majd ezt is megmagyarázom.

Reisinger Ferenc: Mit nem tud maga megmagyarázni?

Rubinek fölolvastása tovább is így halad a közbeszólások özönében.

Propper Sándor: Meggyalázták az országot.

Sziji Bálint: Maguk gyalázták meg hét évvel ezelőtt.

Rubinek tovább olvas: Megállapítható...

Farkas István: Hogy a miniszterelnök két esztendeje tud a frankhamisításról.

Rubinek: Hogyha a miniszter-

figyel valaki. Rubinek ezután Baross, Horváth, Kozma, Mészáros és Schultze szerepét, valamint Perényi s Bethlen levélváltását ismertette.

elnöknek lett volna ideje Perényit meghallgatni, akkor sem lehetett volna másként intézkedni. Végül javasolta, hogy a nemzetgyűlés heíveslően vegye tudomásul a bizottság jelentését, kéri végké tudomásul a jelentést és adják meg a kormánynak a politikai fölmentést.

A kormánypárton hosszas tapsal fogadják a javaslatot, míg a baloldalon óriási zajjal ellenzik azt.

A napirend megállapításánál az elnök indítványozza, hogy holnap folytassák a frankvitát, míg Kiss Menyhért azt javasolja, hogy előbb az uccai demonstrációt beszéljék meg. Eléggé el nem ítéhető gondolat, — mondja — mely a kormányzó személyét kapcsolatba akarja ilyen módon hozni a frankbotrányal. Az egységes párt állandó zajjal fogadja a beszédet. Zsilinszky odakiáltja Kissnek: Jobb lett volna félévvel előbb lépni a fajvédőpártból.

Héjj Imre: Egészen vörös lesz nemsokára.

Amikor az ülést bezárja az elnök, az ellenzék gunyosan élteti a frankhamisítókat. Vázsonyi odakiáltja a kormánypártiak felé:

— Éljen Nádós apánk!

Az Esti Kurir értesülése szerint az ellenzék negyven szónokot állít a frankvitába, többek között Andrassy Gyula gróf is fölszólal.

ja meg. Megbízható szemtanúra hivatkozva közlik még azt is, hogy Friedmann Arnold a bünös urton szerzett pénzből könnyelműen él Franciaországban, pezsgőzik, kártyázik s estéit könnyűvérű nők társaságában tölti. Csatlóják még Stein H. bécsi cég levelét, amely óvatosságra inti a céget Friedmannal szemben, mivel őket is másfél millió lei ere-

jég megkárosította. Ezeket a cég még több levelet, nyilatkozatokat és okmányt csatol állításainak bizonyítására.

A feljelentés ügyében az aradi ügyészség holnap hoz döntést, ekkor derül ki, vajjon az ügyészség szükségesnek látja-e a feljelentett kereskedő letartóztatását.

Megegyezési kísérlet a nemzeti és néppárt között.

Constantinescu miniszter ajánlata. — Az ellenzék pártok tanácskozásai miatt felfüggesztették a királyi kihallgatásokat. Tordán győzött a paktumos lista.

(Saját tudósítónktól.) A mai napon félbeszakították az ellenzéki politikuskok kihallgatását, mert az uralkodó módot akar adni az ellenzéki pártok vezetőinek, hogy egymás között minden kérdést tanácskozzanak meg és alkalmuk legyen a megegyezésre, hogy amikor a jövő héten folytatni fogja a király az ellenzéki politikuskok kihallgatását, akkor már a kihallgatandó politikuskok kész proпозиciókkal álljanak a felség elé.

Miniszteri üzenet a nemzeti pártnak.

Élénk meglepetést keltett ma az Adeverul közlése, mely szerint Constantinescu földművelésügyi miniszter — beavatott politikuskok információja szerint — a nemzeti párthoz üzenetet küldött és ebben a miniszter azt tanácsolja, hogy a nemzeti párt hétfő estig egyezzen meg az averescánusokkal, mert különben elvesz a nemzeti párt részére a mostani kedvező helyzet. Hír szerint Constantinescu miniszter egyben azt is közölte, hogy a királyi audienciákat azért függesztették föl keddig, mert evvel is meg akarják könnyíteni a megegyezést és azután Ferdinand király a tényállás teljes ismeretével akar dönteni. Az Adeverul e hírt kommentálva

megjegyzi, hogy információit teljesen megbízható forrásból szerzte és megállapítja, hogy ilyen természetű sugalmazások vagyban történtek a nemzeti párt fejed a párt jelentékeny része ellen foglalt állást az Averescuékkel való megegyezésnek.

Tordán nem lesz pótválasztás.

A köztudatban úgy volt, hogy Torda az egyetlen erdélyi város ahol pótválasztásra kerül a választás. — Az eddigi jelentések szerint ugyanis Tordán sem a paktumos lista, sem az ellenzéki lista ért el abszolút többséget és holnapra kitűzték a pótválasztást. Tordáról érkezett legjelentés szerint a leadott szavazatok utólagos összeszámlálásánál kiderült, hogy a paktumos lista 35 szavazattal győzött a nemzeti-magyar lista 1318 szavazatot kapott az ellenzék 1283 szavazatával szemben. A győztes párt felebbezést adott be a pótválasztás ellen, amely most ilyen formán elmarad.

A választói reform előadója.

A választójogi reform kamari előadóját végleg megállapították Florescu volt igazságügy miniszter személyében.

Sikkasztással vádolt aradi ügynökasszony.

A feljelentő cég szökéstől tart s az asszony azonnali letartóztatását kéri.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül súlyos adatokat tartalmazó bünvádi feljelentést adtak ma be az aradi ügyészségen egy aradi ügynök ellen. A feljelentő az aradi Progressul szállítási és vámolási iroda, amely volt megbízottját Friedmann Arnoldét sikkasztással vádolja s egyben arra való hivatkozással, hogy a feljelentett asszony idegen állampolgár, aki ideiglenes engedély alapján tartózkodik Aradon s így esetleges szökésétől tartani lehet, Friedmanné azonnali letartóztatását kérte. A feljelentés érdekes előzményei s adatai a következők:

Még a múlt év végén az aradi Progressul cég tulajdonosai, Simonetti, Gergely és Friedmann megegyezést kötöttek Friedmann Arnolddal és nevével nagyobb mennyiségű libamáj külföldre való szállítására. — Megjegyzendő, hogy az ügyben szereplő két Friedmann semmiféle közelebbi kapcsolat nem fűzte egymáshoz, mindössze névrokonok voltak. A megkötött megegyezés úgy szólt, hogy a cég a szükséges bevásárlások céljaira a házaspárnak megfelelő pénzmennyiséget bocsát rendelkezésre. Az asszony végzi a bevásárlásokat, a férfi pedig Franciaországba utazik s ott eladja az árut. Az eladott árak értékét a cég strassburgi megbízottja veszi át s utalja Aradra. A most beadott feljelentés aztán el-

mondja, hogy Friedmannék miként éltek vissza a cég bizalmával. Friedmannék fiktív összegeket vezettek a számlákra, az eladott árukért járó pénzt a megegyezés ellenére a férfi hajtotta be. Álnéven feleségének aradi lakására küldötte, aki viszont ezekkel a pénzekkel régi, halaszthatatlan tartozásokat fizetett ki. Gergely, az egyik cégtulajdonos nemrég Strassburgban járt s ott felkereste az egyik vevőt, akinek Friedmann állítólag 3600 frank értékű árut adott hitelbe s ott meglepetéssel vette tudomásul, hogy az illető kereskedő egyáltalán nem kapott árut, tehát nem is tartozik. Ez felkeltette gyanúját s tüzetesebben figyelni kezdtek a házaspár ténykedéseit. Így aztán rájöttek arra is, hogy Friedmann Arnoldné a bevásárlásra kapott 30.000 lejt a saját tartozása fedezésére fizette ki egy nagyváradi cégnek. Néhány nappal ezelőtt aztán a Progressul felszólította az asszonyt, hogy számoljon el, felszólításukra azonban még választ sem kaptak. Ezzel szemben arról értesültek, hogy Friedmanné vizumoztatta utlevelét. A cégtagok erre elhatározták, hogy feljelentést tesznek s ebben arra hivatkozva, hogy az asszony könnyen eltávozhat az országból, azonnali letartóztatását kérik. A feljelentés az elsikkasztott összeget 10.000 frankban és körülbelül 50.000 lejben állapít-

Kiírják a pályázatot a villamosra.

Hozzákezdnek a villamosvasut megvalósításához. — A városi üzemek igazgatósága sürgős előterjesztést tesz a tanácsnak.

(Saját tudósítónktól.) A közeli napokban megalkuló új városi tanácsnak aligha lesz sürgősebb dolga, mint a lehető leggyorsabban elővenni a közuti vasut villamosítására vonatkozó iratokat és olyan megoldást találni, mely lehetővé teszi a sürgős és a közönségre legkedvezőbb megoldást. Mint ismeretes, egész csapat beadvány fekszik a város vezetősége előtt és ezek mindegyike autbuszjáratokra kér engedélyt. A közüzemek igazgatósága most foglalkozik ezekkel a beadványokkal, valamint a közuti forgalomra vonatkozó többi aktákkal, amelyek áttanulmányozása után már a legközelebbi napokban előterjesztést tesz a tanácsnak. Megbízható forrásból eredő értesülésünk szerint az üzemek igazgatósága nem javasolja az autbuszjáratok engedélyezését, mert egyfelől ez nem oldja meg teljesen a közuti forgalom lebonyolítását, másfelől a város jövedelmei tekintetében is hátrányos. A mostani forgalom emelésére és a város többi részének, valamint Ujaradnak a forgalomba való bekapcsolására a villamos vasut létesítése látszik

a legalkalmasabb megoldásnak, annál is inkább, mert e tekintetben város már a múltban is igen kedvező irányú tárgyalásokat folytatott a Bihoreana oradea-marei elektromos céggel. Ezért az üzemigazgatóságnak a javaslata, hogy hat heti határidővel kiírják a pályázatot a villamosvasutra. A múltban lefolytatott tárgyalások azt mutatták, hogy a legelőnyösebben a Bihoreanával lehet megkötödni a villamos ügyét, ha ez a térség fenntartja már korábban bejelentett ajánlatát, amely szerint a város részvételével részvénytársaság alakul a villamos megépítésére és fentartására és a városnak módja és joga lesz részvények későbbi megszerzésére.

— Madgearu mentelmi jogán felfüggesztését kéri. Busurestiből mentlik: A hadbíróság tegnap fejezte be a vizsgálatot a városiáza ellen támadás ügyében, amely ajkalmomban mint ismeretes — Temisto Alexandrescu alpolgármestert teljesen bántalmazták. Pella örökös királyi ügyész is tegnap terjesztette be jelentését, amely szerint az elkövetett bűntény nem volt lázadás. Az ügyész Madgearut, Dobrescu Dert és az ellenzék több más vezetőjét nevezte meg főtettesekül. Madgearu mentelmi jogának felfüggesztése ügyében még nem érkezett meg a kamara elnökségéhez.

Irodalom és művészet.

Bartók Béla aradi hangversenye

A legnagyobb és legértékesebb emberek közé tartozik Bartók Béla, a csodálatosan nagy és érdekes művészember, aki nemcsak előadó művészetével, hanem kompozícióival is méltóképpen érdemelte ki a világhírt. Tolmácsolójában nem a magával ragadó zongorista, mert elmélyedő és gondolkodó muzsikusként, aki azonban megfog és minden számával az gyönyörűséget szerez. Finom és nianszokban gazdagon terpretilta Mozart fantáziáját s Bethoven szonátáit. Couperin edkivül érdekes, ezer színtől építés szerzeményét utóérhetetlennül adta vissza. Kodály műveit saját szerzeményeit úgy zongorázta, hogy a szívét, a lelkét, edkivül és zseniális egyéniséget éreztük minden billenésében. Legtökéletesebb technikája természetesen a Bartók-művekben csillogott s ezekben dinamikus hatásokkal is fokozta a hatást. A kultúrpalota nagytermét teljesen megtöltö a közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte az Esti Kurir estén Bartók Bélát, a magyar zenei kultúra büszkeségét és egyik legkiválóbb reprezentánsát. (B. I.)

* Az aradi színház heti műsoránként: Orlov. (Lengyel Irén fellépésén.) Szombaton délután 5 órakor: Orlov. Este: Román előadás. Vasárnap délután fél 9 órakor: Orlov. 9 órakor: Hattyu. 9 órakor: Gyísi vadvirág. (Horváth Mici vendégfellépésével.)

* Stern Rózsai nagy sikere Budapesten. Az Aradon is igen jól ismert hegedűművész nagy sikeréről számolnak be most a budapesti lapok. A fiatal művész hangversenyről a többek között az Esti Kurir írtja: Tegnap este tartotta Stern Rózsai a Vigadó nagytermét teljesen megtöltö előkelő közönség előtt idegenversenyét. Nagygényű műsorát vezette A-dúr hegedűversenyével kezdte, mely a lelkiforrtaabb műveitől tett tanúságot. Zengő tónusú, kidolgozott technikával, a csipkerésző finomságokat lehetőszerűen játszotta. Utána Goldmark grandiózus hegedűversenyét játszotta. Stern Rózsai egyszerű kvalitásai itt érvényesültek legjobban. Az első tétel bevétele, majd a melléktemának imáris és amellet magával ragadó egyszerűsége, svönyörűen hatott és győző technikáját, bátor, markáns vezetését a harmadik tételben itatta meg, mellyel tomboló lelkesít váltott ki a publikumból. A hangverseny első része után már gőrtöttük Stern Rózsai külföldi gy sikerét. Láttuk, hogy azok az emberek, amelyeket tavaly bemutatott megállapítottunk, teljesedésben mentek. Meggyőződésünk, hogy a fiatal művész további sikereivel éltlenül gyarapítani fogja a magyar művészetnek és nagynevű mestereinek. Hubay-nak eddig szerzett sikerét. A műsor második részében apróságokat játszott. Utolsó ma Szapáta Faust-fantáziája volt, mely után tétőfokra hágozta a publikum tapsvihara és a bájos kis művész nem fukarkodott a ráadások.

Egily Ohyssa egyetlen klasszikus cestyé március 9.-én. Jegy Klein irkereskedésében.

Ártatlanul ítélték el egy aradmegyei asszonyt.

Az apagyilkos legény hamis vallomása. — Megszólalt a lelkismeret a börtön lakójában.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi fogház szomorú cellájában közbősarcu parasztleány várja a napot, amikor súlyos büncéért elszállítják valamelyik fegyházba, hogy ott töltse ki a rászabott tizenöt évi kényszermunkát. Crisan Ilie az óvarsándi apagyilkos ügyében a semmitőszék is kimondotta az utolsó szót s most már a veszekedés nehéz éveit következnek a legényre, amiért édesatyjára emelte a gyilkos kést. Egy emelettel feljebb pedig, a női foglyok között ül az az asszony, akét Crisan Ilie vallomása juttatott a börtönbe. Vicellár Léna ellen más bizonyíték nem volt, mint az apagyilkos vallomása, amelyet a bíróság előtt mondott, s amely egy hangzott, hogy az asszony biztatja őt fel a gyilkosságra, az adta a fű kezébe a kést, hogy a tulajdon apjába dőfje bele. Crisan Ilie vallomása alapján pedig a temesvári tábla Vicellár Lénát tizenkét évi fegyházra ítélte. Az ítélet mindkettő feje felett elhangzott, s megkezdődött a készülődés a keserves, nagy utra. Most azonban egészen új, váratlan fordulat állott be az ügyben. Crisan Ilie jelentkezett a fogházigazgatónál s újabb töredelmes vallomást tett. Ebben aztán minden eddigi állítását visszavonta s Vicellár Léna teljes ártatlanságáról tett meggyőző bizonyítást.

Az elmúlt év elején Crisan Ilie óvarsándi legény késsel megölte atyját, majd megszökött a községből. Az apagyilkost bátyja, egy Aradon szolgálatot teljesítő rendőr tartóztatta le s adta át az ügyészségnek. Crisan Ilie azt vallotta, hogy szomszédasszonyuk, Vicellár Léna leitatta őt, majd kést adva kezébe, azt mondta neki:

— Menj és öld meg az apádat!
És Crisan Ilie ment és gyilkolt. Az aradi törvényszék elé került az

* Osvát Kálmán külföldi levelei. A külföldön élő kiváló író erdélyi olvasói újból hozzájutnak azokhoz a régen nélkülözött lendületes és bátor írásokhoz, amelyeket Osvát Kálmán erdélyi működése alatt megszoktak és megszerettek. Március elsejétől kezdve havonta háromszor, elsején, tizedikén és huszadikán érkeznek meg Erdélybe Osvát Kálmán külföldi levelei, amelyek lithografált példányai azonnal kézbesíthetnek mindazon tisztelőinek és barátainak, akik igényüket bejelentik. A levelek továbbítását szívesésből dr. Fuchs Albert aradi ügyvéd irodája vállalta. Ezek a levelek nyolc nagy loldalon beszámolnak a külföldi impresszióiról, megfigyeléseiről, tanulmányutáinak irodalmi, társadalmi és politikai tapasztalatairól. Közlik — szövegrinti szövegben — Osvátnak a Nyugatban, Pesti Naplóban s egyéb lapokban megjelenő kritikai cikkeit és hozzák az író — speciálisan Erdélynek szóló — mondanivalóját is. Nincs kétség benne, hogy Osvát Kálmán tisztelői és barátai szívesen veszik fel ezt a közvetlen, élvezetes, tanulságos és érdekes érintkezést. Egyelőre tíz első levél rendelhető meg dr. Fuchs Albert aradi ügyvéd irodájában (Arad, Bul. Carol 75.), ahová a tíz levél ára is február hó végéig bekül-

ügy, az apagyilkos 15 évi fegyházat kapott, Vicellár Lénát azonban bizonyítékok hiányában felmentették. Felbuzzás folytán a temesvári tábla elé került az aradi bírósági ítélet s itt váratlan meglepetés történt. A tábla Crisan ítéletét helybenhagyta. Vicellár Léna ügyében ellegben kimondotta, hogy a gyilkos terhő vallomása elégséges bizonyíték s tizenkét évi fegyházra változtatta a felmentő ítéletet. Az asszonyt nyomban le tartóztatták s Aradra hozták. Az ügyészség fogházában várta be az utolsó fórum, a semmitőszék döntését. Az a lesújtó ítélet is megérkezett: a Curtea de Casatie mindkettőjük büntetését helybenhagyta.

És ebbe a porzalmas bizonyosságba most beavatkozott az a titokzatos hatalom, amelyet nevezhetünk véletlennek, sorsnak, gondviselésnek, vagy akárminek, azonban létezésében hinni kell. Crisan Ilie apagyilkos megjelenik a fogházigazgató előtt, elmondja, hogy a cellában megszökött lelkismerete, amely fellázadt az ellen, hogy egy ártatlan is bünhődjön mások vétkéért. Bejelenti, hogy Vicellár Léna a jogerősen 12 évi fegyházra ítélt „felbuzgó” nem volt felbuzgó s semmi köze sincsen a gyilkossághoz. Ő már régebben rossz viszonyban élt apjával s egy veszekedés alkalmával szurta le. Vicellár Lénát pedig csak azért keverte be az ügybe, hogy necsak ő egyedül bünhődjék. A meglepő vallomásról jegyzőkönyvet vettek fel és Sommer Nándor, az asszony ügyvédje ennek alapján sürgős újrafelvételt kér. A fogházban pedig szélteben-hosszában tárgyalják az esetet s mondják „a lelkismeret még egy apagyilkosban sem alszik el teljesen...” A második emelet egyik cellájában pedig egy új reményre kapott asszony várja, lesi a szába dílás ábitott napját... (m. r.)

dendő. A 10 levél ára portóval együtt háromszáz lej. Az első leveleket az iroda március elején küldi szét.

* Lengyel Irén, Arad kitünö vendége pénteken este az „Orlov”-ban bursuzik el Arad közönségétől. Két estén zsufolt ház ünnepelte ezt a csodálatos primadonnát, aki minden gesztusával hódított és felejtethetlen emléket hagyott Arad közönségében. Ma este Fratta Géza lesz Lengyel Irén partnere. A vendégestére már csak korlátozott számban árusít jegyeket a pénztár.

* A „Hattyu”-4. Molnár Ferenc rendkívül érdekes és nagyszerű színművét közkívánatra játszik vasárnap délután hat órakor a jubilaris szereposztásban. A főhercegnőt ezuttal Harmath Jolán, Jácint atyát Kassay Károly játszik. A főherceg Fratta Géza lesz. A „Hattyu”-4 mérsékelt helyárrakkal adják.

* Az „Orlov” vasárnap délután fél 3 órakor és szombaton délután 5 órakor is színrekerül s ezek lesznek a nagyszerű operett első mérsékelt áru előadásai. A délutáni előadásokat óriási érdeklődéssel várja Arad közönsége.

* A Blaha Lujza-emléknapfély hatodik előadása a „Gyimesi vadvirág”, amely vasárnap este kilenc órakor kerül színre Horváth Micivel a címsze-

repben. A régen nem játszott és nagyszerű előadásban színrekerülő népszínmű előadására valóságos elkapkodják a jegyeket.

Elhalasztották a román-magyar tárgyalást

A magyar küldöttek elutaztak Aradról. — Március 10-én kezdődnek a döntő tárgyalások.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi román-magyar tárgyaló-bizottság magyar tagjai ma elutaztak Aradról. Az Aradra tegnap megérkezett magyar delegátusok ugyanis azt az indítványt terjesztették elő, hogy a békeszerződés következtében kettéosztott vármegyék vagyonának ügyében csak néhány hét múlva hozzák meg a végleges döntést. A javaslatot dr. Lázár Ágoston alispán, az aradmegyei tárgyalóbizottság elnöke is magáéva tette s a magyar bizottsággal abban állapodott meg, hogy a magyar delegátusok március 8-án térnek vissza ismét Aradra és március tizedikén kezdik meg a döntő tárgyalásokat, amelyek valószínűleg át fogják hidalni a két bizottság között anyagi kérdésekben még fennálló ellentétet. A magyar bizottság ugyanis a Románának jutott vagyontárgyakért közel egy fél millárdnak megfelelő összeget követel Magyarországnak számára, míg a román bizottság ennek az összegnek alig husz százalékát hajlandó megadni. A megváltási kerülő vagyontárgyak között elsősorban a megyei tulajdonban volt középületek szerepelnek és ezek mai forgalmi értéke alapján követeli a magyar bizottság a majdnem fél millárdos összeget. Dr. Csatory Zoltán miniszteri tanácsos, a tárgyalások magyar kormánybiztosa, Ernvey helyettes kormánybiztos és Antalfy ügyvéd a mai napon már el is hagyták Aradot.

SPORT.

O A francia Lacoste az U. S. A. fedettpálya tenniszbajnoka. Newyorkból jelentik: Amerika fedettpályabajnokságaiban a férfi egyes döntőjét a francia Lacoste nyerte meg kiváló honitársa, Borotra ellen. három szettes hatalmas küzdelem után 15:13; 6:3, 2:6, 6:3 arányban.

— Betörték a kisszentmiklósi templomba. Vakmerő betörés történt az elmúlt éjszaka a kisszentmiklósi román templomban. Ismeretlen tolvajok az éjszaka folyamán behatoltak s két ezüst gyertyatartót és egy masszív ezüst keresztet loptak el, amelynek értéke meghaladja a 10.000 lejt. A betörésről ma jelentést tettek az aradi ügyészségnek, amely elrendelte a nyomozás lefolytatását.

H I R E K.

A Fokker-panama tárgyalása

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i hadbírótság hétfőn kezdi meg a Fokker-repülőgép ügyének tárgyalását. A bíróság eddig hetvenöt tanút idézett meg és így a tárgyalás előreláthatólag több napig fog tartani.

— Németország képviselői a Népszövetség előtt. Berlinből táviratozzák: A Vossische Zeitung jelenti, hogy Luther birodalmi kancellár és Streemann külügyminiszter 6-án utaznak el Genfbe, mert 7-én az egyes kiküldöttek között már megkezdődik a tanácskozás Németországnak a Népszövetségbe való felvételét illetően.

— Zavargó diákok a hadbírótság előtt. Bucurestiből jelentik: A hadbírótság holnap tárgyalja a legutóbbi diákzavargások alkalmával letartóztatott, majd utóbb szabadlábra helyezett diákok ügyét.

— Tűz a petroliumtelepen. Bucurestiből jelentik: A Campina melletti Cirtea községben tegnap heves tűz ütött ki a petrolium-kutak körül, amelyek egyike éppen kitörőben volt. A tűz a munkásság segítségével tíz órai megfeszített munka után sikerült lokalizálni. A kár több millióra rughat. A tűz oka rövidzárlat.

— Elfogtak egy szökött budapesti igazgatót. Budapestről táviratozzák: Megemlékeztünk néhány nappal ezelőtt arról, hogy a Sideron részvénytársaság ellen hitelezést csatlás és sikasztás miatt számos feljelentést tettek a rendőrségen, s

Groedl báró nőül vett egy Habsburg főhercegnőt. Festőművésznő főhercegkisasszony. — Idill a Groedl-birtokon. — A főhercegi család szerény háztartása.

(Saját tudósítónktól.) Bécs és Budapest felsőbb köreiből nagy érdeklődéssel tárgyalják Szalvátor Lipót főhercegnek és nejének, Blanka főhercegasszonynak harmadik leánya, Margit főhercegkisasszonynak báró Groedl magyarországi nagyiparossal való eljegyzését. Az ismeretség, mely a főhercegi családot a Groedl családhoz fűzi, régebbi keletű. Szalvátor Lipót tudvalevően előkelő katonai állást töltött be Zágrábban, amikor családotól több ízben volt vendége Groedleknek a báró horvátországi erdőbirtokán. A főhercegi család később teljes inkognitóban Budapesten időzött, ahol szintén Groedl báróék vendégei voltak. A fiatal Margit főhercegnő, aki pompás lovas részt is vett

akkor egy lovasjátékon és egy lovaglásával, mint szőke szépségével élénk fölűnést keltett. A leendő menyasszony egyébként mint festőművésznő is elismerést aratott és a nagy összeomlás óta fokozott buzgalommal szenteli magát a festészetnek. Bécsben több kiállításon díjat is nyert. Nővére, Mária Immaculata szintén kiváló tehetség. Az ő „Tizenhét tavasz” című balettje volt az utolsó a bécsi Burgszínházban, amely fényes Theatre Paré keretében került színre. A főhercegi család különben a legnagyobb visszavonultságban és Spanyolországban Barcelonában, ahol szerény polgári háztartást visznek. A főhercegkisasszonyok maguk készítik ruháikat és segítenek anyjuknak a háztartási teendőkhöz.

a rendőrségnek sikerült Deutsch Jakabot és Deutsch Bélát, a részvénytársaság két igazgatóját letartóztatni, míg Deutsch Ignác megszökött Budapestről. Ma távirat érkezett a bécsi rendőrségtől, amely szerint Deutsch Ignácot ott elfogták. Deutsch letartóztatásakor ártatlanságát hangoztatta és kijelentette, hogy ő csak a Deutsch Testvérek vaskereskedő cég tulajdonosa volt, amely ugyan kényszerregezséget kért néhány hónappal ezelőtt, de viszont egy milliárdos aktívájával szemben csak másfél milliárdos passzívája állott fenn. Kijelentette még azt is,

hogy Budapestről nem szökött, hanem orvosi vizsgálatra utazott Bécsbe és a bécsi mintavásárt is meg akarta tekinteni.

— Felszólítás. Mindazon aradi háztelekjogosultak, tisztviselők, hadirokkantak, hadiözvegyek, iparosok, stb., akik kérvényezték és a helybeli agrárbizottság által jóváhagyatták, kéretnek, hogy f. hó február 28-án, azaz vasárnap délután 4 órakor a városháza nagytermében meggyűlésre jelenjenek meg. A választmány.

— Február 28-án tartja a Meteor kerékpár-egyesület rendezévi közgyűlését a városháza nagytermében.

— Pincér-órái 1926. február 27-én az aradi Fehér Keresztben.
— Ritka bélyegek olcsón Kerpelen.

Szegő Lili érdekes hódítás

A csodafakir házassági ajánlatot tett a volt aradi primadonnának.

Sokan emlékeznek még Aradon Szegő Lilire, aki esztendővel ezelőtt az aradi színház kedvelt, dédelgetett szubrett-primadonnája volt. Szegő Lilit a rajongók egész tábora ünnepelte Aradon a nagy sikereinek titka — mint tudjuk — abban rejlik, hogy a bájos művésznőnek szoborszerűen tökéletes szépségű alakja van és kitűnően táncol. Ugyán az a művész az előnyös tulajdonságainak köszönhető, hogy most megint az általános érdeklődés központjába került. Szegő Lili jelenleg a debreceni színház primadonnája és ugyancsak Debrecenben működik néhány nappal óta Thavara Ray arabs csodafakir is. A lángotnyelő, üvegcserepekben táncoló, tüzes vason heverő részű félbarna bűvész előadása után megismerkedett Szegő Lilivel és a tüzálló arabus, aki estől estől hasztalan nyeli a lángot, leba sütteti magát a tüzes rolyon — egy pillanat alatt lángoló lobbant a művésznő szemétől teljesen puhára főtt Szegő és igézetes alakja láttára. És a fagy lenyelte a kezét. Egy-két órai meretség után házassági ajánlatot lepté meg a primadonnát és hogy szándéka komoly, azt százmilliósek biztositék deponálásával igazolta. A művésznő három nappal ezelőtt kért a gondolkodásra.

„PRIMÁVARA”

(fost MISSIR)

női divatáruháza Arad,
a Minoriták templomával szemben.

Mat. eng. végelajdítás

Eladjuk az összes
raktáron levő áruinkat
minden elfogadható árban.

Tekintse meg kirakatainkban mutatvány árainkat.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi Victoria Takarékszövetkezet közgyűlése

Csütörtökön délelőtt 11 órakor megtörtént a részvényesek gyűlése a részvényesek érdeklődése mellett Victoria 38-ik rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen, amelyen 29.844 részvényes 29.844 szavazattal részvételben jelent meg, Cioroban Romulus nagyváradi püspök, az intézet elnökgazdátja elnökölt. Az elnök megnyitotta a gyűlést, amely az intézet nagyváltásáról tesz biztosságot. Az intézet az elmúlt év folyamán a körösbökényi Codrul Caracul penzár affilálásával fiókjait nyitotta Körösbökényben, azonkívül a megyebeli Soborsin és Kálka községekben exozitúrákat létesített. Beszámolt az igaz-

gatóság jelentése az év folyamán végrehajtott nagyszabású alapítványkezeléséről, amelynek következtében az intézet alapítványtizenkétmillió lejről harminc millió lejre emelkedett. Az intézet fejlődését élénken illusztrálja az a körülmény, hogy míg az 1924-ik év folyamán az intézet összfordalma 2.632.044.000 lej volt, addig ez a szám 1925-ben 4.021.337.000 lejre emelkedett. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangúlag tudomásul vette és elhatározta, hogy a részvényesek után nettó 125 lej osztalékot, azaz 25 százalékot fizet. Végül a közgyűlés az intézet igazgatóságába beválasztotta báró Mocioni Antalt és Vatian Traian esperest, ezzel a közgyűlés véget ért.

Ipar- és Népbank mérlege

Az üzemi mérlegmellemelkedtek a mérleg. — A tiszta haszon megemelt a négy milliót. — Százalékot lejt adnak jótékony célra.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután tartotta mérlegmegállapító Margineantiu Titus igazgató elnök vezetése mellett az Ipar- és Népbank igazgatótanácsa. Az ülésen Hehs vezérigazgató rövid ismertetéssel vázolta a múlt év nehézségi viszonyait és ehhez alkalmazkodva az intézet működését. Bemutatta azután a bank mérlegét, amelynek adatai nagyváltásról tesznek tanúbizonyosságot. Az intézet váltóárcajának álladéka 53.000.000, a lombardhitelek összege 25.000.000 lejt tesznek ki. A betétek száz százalékos emelkedéssel meghaladják az 50.000.000 lejt. Az elmúlt évben a tiszta haszon meghaladta a negyedfél milliót és az előző évi 198.000 lej áthozatalával 3.826.000 lejt tesz ki. A nyereség fölösztása tekintetében olyan javaslat kerül a közgyűlés elé, hogy a múlt évi negyven lej osztalékkal szemben az idén részvényenként nettó ötven lej osztalékot fizessenek. A rendes dotációkon fölül százezer lejt pedig jótékony célra adományoznak.

Hehs vezérigazgató jelentést tett azután arról, hogy az intézet vétel útján megszerezte az Aradi Termény- és Áruraktár r.-t. már eddig is majoritásban birt részvényein fölül a részvények legnagyobb részét és ugyancsak — bár már az 1926. évre átmenően — megvásárolta a Békéscsabai Áruforgalmi r. t.-nak, melyben a

csabai tárházak is benne vannak, a szintén majoritásban birt részvényeken fölül is a részvények túlnyomó részét úgy, hogy ma már mindkét vállalat részvényeségének több, mint kilencven százaléka az Ipar- és Népbank birtokában van. — Az igazgatóválasztmány elismeréssel és örvendetesen vette tudomásul a jelentést és a vezérigazgató előterjesztéseit értelmében tesz javaslatot a vasárnap tartandó közgyűlésnek. — Tudomásul vette az igazgatóválasztmány, hogy Bohus László báró másirányú elfoglaltsága miatt lemondott igazgatósági tagságáról és helyébe Bohus Zsigmond báró megválasztását javasolják a közgyűlésnek. A felügyelő-bizottságban Jancu Ileana halálával megüresedett tagságra Baross Zsigmond megválasztását javasolják a közgyűlésnek.

Zürichben 2.17.50, Párisban 11.45 a lej.

Helyi valutaárak. (Február 25.) Áru: Dollár 237, angol font 1170, szokol 7, francia frank 8.80, lira 9.50, dinár 4, osztrák schilling 33.60, márka 55, magyar korona 295, svájci frank 45. Pénz: Dollár 236, angol font 1130 szokol 6.85, francia frank 8.50, lira 9, dinár 3.85, osztrák schilling 33.40, márka 54, magyar korona 305, svájci frank 44. — Kifizetések: Newyork 239.50, London 1170, Prága 7.13, Páris 8.90, Milanó 9.71, Belgrád 4.23, Bécs 33.85, Berlin 57.30, Budapest 295, Zürich 46.50.

Zürichi tőzsdényítés. (Február 25.) Berlin 123.65, Amsterdam 208.10, Newyork 519.50, London

2526, Páris 18.85, Milanó 20.87.50, Prága 15.37.50 Budapest 0.0072.70 Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.17.50, Varsó 0.00066, Bécs 0.0073.10.

Zürichi tőzsdézárlat. (Február 25.) Berlin 123.70, Amsterdam 206.10, Newyork 519.50, London 2526.50, Páris 18.95, Milanó 20.87.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.17.50, Varsó 0.00066, Bécs 0.0073.10.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Február 25.) Kifizetések: Berlin 57, Páris 8.76, London 1168, Newyork 238, Milanó 9.65, Zürich 46.20, Bécs 33.80, Prága 7.08. — Valuták: Napoleon 880, márka 56, leva 1.64, török lira 1.19, angol font 1125, francia frank 8.75, svájci frank 45, lira 9.50, drachma 2.75, dinár 4.05, dollár 237, lengyel márka 30, schilling 33.50, magyar korona 335, cseh korona 6.90.

= Cluji kereskedők mozgalma. Clujról jelentik: A kereskedők körében mozgalom indult meg, hogy a boltberek után fizetendő husz százalékos városi illetéket szállítsák le. Általános a vélemény, hogy az új városi tanácsnak ebben a kérdésben meg kell mutatnia, hogy tényleg a város érdekeit képviseli, nem pedig csak kortescélokából hi-dette a kereskedőosztály támogatását.

= Földek felszabadítása. Clujról jelentik: Bucurestiből érkezett jelentés szerint, a földművelésügyi miniszterium közölte a vidéki agronómokkal, hogy a kisajátítási eljárás után megmaradt földterületeket, tulajdonosaik minden megszorítás nélkül eladhatják.

= Leszállítják a postatarifát Magyarországon. Budapestről táviratozzák: Április elsején életbelépnék az új pengőszámítás alapján készült postatarifák, amelyek lényeges olcsóbodást jelentenek az eddigi tarifával szemben.

= Árvizkárosult vállalatok adómérséklése. A pénzügyminisztérium az árviz által megkárosított iparvállalatok megadóztatására tudvalevőleg elrendelte, hogy a vállalatok az 1925. évi mérlegben feltüntetett árvizkárosok szerint kapjanak adómérséklést. A károsult vállalatok azonban ezzel az elintézési móddal nincsenek megelégedve. Egyrészt az 1925. évi mérleg lezárásáig a karácsonyi árviz károait nem volt módjukban pontosan felbecsülni, másrészt a legtöbb vállalat a mérleg egyensúlyozására való tekintettel nem veszi fel a teljes kárt az 1925. évi mérlegbe, hanem azt több évre osztja szét és emiatt nem kaphat adómérséklést a tényleges kár nagysága szerint. Az érdekelt iparvállalatok ezzel szemben azt kérik, hogy az iparügyi hatóságok külön állapítsák

meg a károkat és ezen tényleges károk után kapjanak adómérséklést, tekintet nélkül arra, hogy a mérlegbe ebből mennyit vettek fel.

= Kiviteli illetékek leszállítása. Bucurestiből jelentik: A kormány elhatározta, hogy tanulmányozás tárgyává teszi a gabonafélék és a fatermékek kiviteli illetékeinek leszállítását.

MOZI.

xx „Repülőgéppel a föld körül“ első része vasárnapig az aradi Apollóban. Nagy sikerrel vetíti az az Apolló mozgószínház a világ leghatalmasabb filmjét. „Repülőgéppel a föld körül 13 nap alatt“ a címe ennek a monstruózus filmnek, amely két részből és husz felvonásból áll. Eredeti felvételek. Olasz-, Törökország, Egyiptom, India, Kína, Japán, Ausztrália, Északamerika és a világ egyéb államainak legszebb vidékeiről. A film főszerepeit a leghíresebb művészek között Ellen Richter és Reinhold Schüntzel alakítják. A jegyek elővételben mindkét részhez válthatók az Apolló elővételi pénztáránál. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „A rádium-tolvaj“ vizjáték ma aradi Uróniában. Ma két napig tartja műsorán az aradi Uránia mozgószínház. „A rádium-tolvaj“ című vizjátékot, amelyben a főszerepet Bruno Kastner játssza. A nagysikerű vizjáték egészen új meséjén halad. Meséje akár súlyos dráma lehetne és mégis minden jelenetében kacagtató deris pillanatokat hoz. Egy eltűnt kísérleti rádium körül forog a történet, az elv bűös szerelmi kalanddá fejlődik ki. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Értesítés.

Ugy a n. é. közönség, mint nagyrabecsült vendégeink és pártfogóink szives tudomására adjuk, hogy régi, jóhírnevű

„Vadászkürt“ éttermünket

Rónai A. János elhalálása miatt ugyanugy mint a múltban, a jövőben is tovább vezetjük. **Allandóan elsőrendű konyha és kiváló minőségű italok állanak a nb. vendégeink rendelkezésére.**

További szives pártfogást kér: Szalpéter Fülöp és Társa.

Repülőgéppel a föld körül 13 nap alatt.

2 részben, 20 felvonásban. —: I. rész vasárnapig az aradi APOLLOBAN.

Főszerepben: Ellen Richter és Reinhold Schüntzel. —: Eredeti felvételek:

Francia-, Olasz- és Törökország, India, Kína, Japán, San-Francisco, New-York, Brest, Páris.

Jegyek elővételben válthatók mindkét részhez.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Március 7-én oszlatják fel a parlamentet?

(Bucuresti, február 25.) A Cuvantul szerint Orleanu kamarai elnök átiratilag kérdést intézett a pénzügyminiszteriumhoz, hogy meddig utalja ki a képviselőházi napidíjasok fizetését.

A pénzügyminiszterium március 7-ben állapította meg az időpontot, amiből a lap most azt következteti, hogy március 7-én a parlamentet feloszlatják.

Károlyi Imre vallomást tesz a franküggyben.

(Budapest, február 25.) Tegnap az ügyészségen kihallgatták Gerő László műszaki tanácsost Schultze Artur berlini vallomásával kapcsolatban, aki elmondotta, hogy a hamis bankjegyek számozógépét Bécsben vásárolta. Royer francia rendőrbiztos a vallomás megtörténte után azonnal felkérte a bécsi hatóságokat, hogy nézzenek utána a vallomás valódiságának. A budapesti rendőrkapitányság magánúton értesült arról, hogy egy Szamuely nevű egyént fogtak el Párisban, aki állítólag részese volna a franküggyben. Hivatalosan azonban semmi értesítést nem kaptak erről és lehetségesnek tartják, hogy Szamuely nem is magyar állampolgár, hanem agent provocateur, akinek a neve a frankügy eddigi nyomozása során nem is vetődött fel. Hogy tényleg nem tartozott a frankhamisítók közé, bizonyítja az is, hogy Franciaország területére február 12-én lépett, amikor Budapesten jóformán már be is fejezték a frankügy nyomozását. Házai jelentés szerint Jankovich Arisztid és két társának főtárgyalását óriási

érdeklődés előzi meg, amely negyediken fog kezdődni és egy héttig tart. Tanuként kihallgatják Kovács Gáspár, Windischgraetz herceg letartóztatott komornyikja gyermekeinek hollandiai nevelőszüleit is, valamint a magyar követség néhány tagját és a nyomozó francia detektiveket. A tárgyalást nyilvános ülésel kezdik meg.

Az Az Est értesülése szerint gróf Károlyi Imrét pénteken ismét kihallgatja a rendőség a franküggyel kapcsolatban. Pestvármegye különben ma közgyűlést tartott és a franküggyben határozati javaslatot hoztak, amely szerint egyedül Bethlenben látják azt a személyt, aki az országot ki tudja vezetni szomorú helyzetéből. A frankügy egyik legérdekesebb eseménye Szörtsey Józsefnek, a Nemzeti Szövetség letartóztatott igazgatójának kérelme, aki egészségi okok alapján kérte szabadlábrahelyezését. Mint hogy Szörtsey idegessége olyan mértékben fokozódott, hogy képtelen a fogház levegőjét elviselni, nem helyezték ugyan szabadlábra, — de rabkórházba szállították.

ILLITS

BRISTOL

SZALLODA BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképezhető kényelemmel. Kifünő konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

Feltűnő olcsón eladó nagyjövédelmet hozó bérházak

PIACTÉR KÖZELÉBEN, LEGFORGALMASABB útvonalon emeletes ház 5 szobával, 4 lakással, 240.000 lei évi jövédellel 1,530.000 leiért. Fél vételár kamat nélkül fizethető. — Emeletes ház, több üzlethelyiségekkel és lakásokkal 180.000 lei évi jövédellel 1,500.000 leiért. A megvételhez a vételár fele elegendő. — BELVÁROSBAN: Tizenkétlakásos emeletes bérház fürdőszobás modern lakásokkal, óriási telekkel 1,100.000 leiért. — Tizenhat lakásos emeletes bérház, fürdőszobás lakásokkal 1,600.000 leiért. — HÉT LAKÁSOS emeletes bérház fürdőszobás lakásokkal 1,100.000 leiért. Megbízott: HAÁSZ ALBERT irodája Arad, Strada Eminescu (volt Deák Ferenc-utca) 12. 16584

Elegáns hölgyek kizárólag a

Les Tissus
A.G.B.

párisi divatszalonjának kreálói után öltözködnék. A legmodernebb, legszolidabb és legelegánsabb viselet. **A. G. B. Engros fiók: Bucuresti Strada Carol No. 20.**

Eladum tolvaj.

Vidám játék. — Még ma, pénteken és szombaton. az aradi Urániában. Főszerepben: **Brunó Kastner.** Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Purimra hal

szombat esti 7 órától 9-ig és vasárnap délelőtt 10-ig kapható:

Luttwák József cégnél Arad Ugyanott kaviár is kapható.

Sarok bérház 3 uccára

80 m. uccal fronttal, szállóval, 20 helyiséggel, állomással szemben, 2 üres telekkel kereskedelmi vagy ipari célokra kiválóan alkalmas, elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet

GYÖRFFY „MURES”-Irodájában Arad.

Arad egyik legkifünőbb üzlete, szálloda és vendéglő

kerthelyiséggel, bő felszereléssel, rendkívül forgalmas helyen, más vállalkozás miatt jutányos árárt eladó. Kizárólagos megbízott: 16226

Györffy „Mures” Irodája Arad, Strada Untrei (Pábián Gábor-utca.)

7' hosszú prima hasított tölgy szállókarót

waggontételekben szállít: **Dénes Izor** fakereskedő,

Arad, Eulev. Gen. Dragalina No. 4.

Müller J. és Fia

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gézműszágyára

Arad, Str. Cuza Voda 40. (Tökölly Imre-u.) Gyűjtőtelepek: Str. Bratiannu 7. (Weitzer-u.) és Calea Banatului 4. (Asztalos S.-utca.)

Eliamert legszébbben fest, mos és tisztít (szárazon). — Gyászruhák 6 óra alatt festenek. — ÚJDONSÁG: Használt bőrkabtyúk, irattáskák, bőrkabátok, bőrdöngők, cipők újrafestése elfogadjatik bármely színben felelősség mellett. 16220

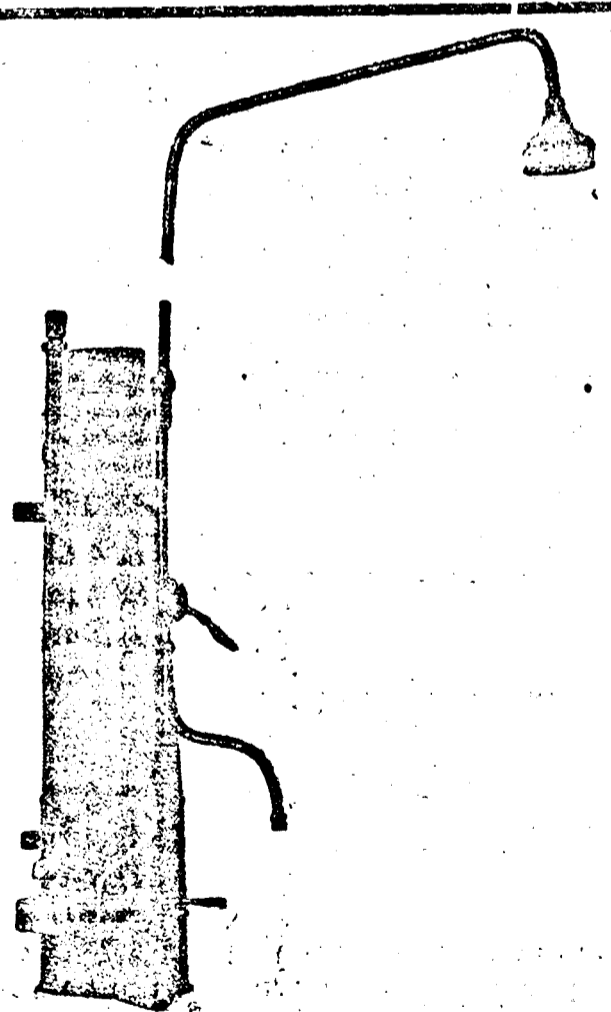
TELJESEN FRANKAMENTES PROVENCEI ELITE LUCERNA MAG ERDELYI LÖNEREMAG

FRAMILAS ÖLONZÁROLI 98% TISZTASÁGGAL LEGMAGASABB CSIRAKÉPESÉSG

QUEDLINBURGI RÉFAMAG

RIJ TREUND SAMUELLEFFER & CO. SÁTU-MARE

TELEFON 8 TELEGRAMMA JIN-FILAND

Ugy, mint a békében, ismét kényelmesen és olcsón fürödhetünk zázzal, valamint számtalan ipari célra is előnyösen használhatjuk a kifünő minőségű gázt. — Berendezési tárgyakat részletfizetésre és gázszereelési munkálatokat önköltségi árban vállalunk.

UZINELE COMUNALE Sectia Gaz aerian

Arad, Str. Muciu Scevola No. 9., 11., 13.

Telefon 27., 25. és 16. és Str. Eminescu 4. sz. alatt levő városi szűrt mindenemű menrendelési ügyben a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

MARTIN JAKAB keztyü- és sérvkötő üzlete Arad, Str. Horia 3. (Széchenyi-u) Váltja keztyük tisztítását, javítását. Kész áruk raktáron.
kötő, sérvkötő, csipőszorító s minden szakmába vágó dolgok készítését a legolcsóbb árért.

Proklamálták az általános diáksztrájkot.

(Bucuresti, február 25.) Az egyetemi tanács határozatával elégedetlen diákok tegnap este proklamálták az általános sztrájkot. A diákság vezetői kommunikét adtak ki, amely szerint az összes diákegyesületek delegátusai elhatározták, hogy a mai napon meg-

kezdik az általános sztrájkot, amely mindaddig tart, amíg az előző évben előterjesztett memorandumban foglalt követeléseket nem teljesítik. A követelések között első helyen szerepel a numerus clauzus bevezetése. Az oradea-marei jogakadémia hallgatói is csatlakoztak a sztrájkhoz.

A Magyar Párt tovább tárgyal a kormánnyal.

Ugron István és Lepadatu Kolozsváron, Bernády és Constantinescu Tancred Bucarestiben folytatnak megbeszéléseket.

(Cluj-Kolozsvár, február 25.) A kormány és a Magyar Párt között a tárgyalások nem szakadtak meg. Tegnap Ugron István és Lepadatu kultuszminiszter újból találkoztak. Lepadatu gyengélkedése ellenére is szakított időt arra, hogy Ugron Istvánnal ismét felvegye korábbi megbeszéléseinek fonalát. Ezekről természetesen egyik fél sem hajlandó közléseket tenni, mert az a nézetük, hogy a nyilvánosság elé csak konkrétumot lehet hozni. Információnk szerint a kormány, "let-

ve a liberális párt minden tekintetben meg van elégedve azzal a támogatással, melyben a Magyar Párt a választásoknál részesítette. Ez érthető is, mert a viszonylag jelentős eredményt, melyet a liberálisok értek, túlnyomó részben a Magyar Párt támogatásának köszönhetik. Ugron István kolozsvári tárgyalásaival egyidejűleg Bernády György Bucarestiben tanácskozik Constantinescu Tancred miniszterrel. Ezek a tárgyalások azonban nem annyira országos, mint inkább helyi jelentőségűek.

Lopás az adóhivatalban

Tizezer lejt kiemelték egy pénzbeszedő zsebéből.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos lopás történt ma délelőtt az aradi pénzügyigazgatóság palotájában. Az aradi Palagay pezsgőgyár elküldötte Kovács Pál nevű pénzbeszedőjét, hogy 10.000 lej forgalmi adót fizessen be az adóhivatalnál. Kovács a száz darab százlejes télikabátjának külső zsebébe tette. Miután a szükséges blankettákat beszerezte és kiállította, fizetni akart, a zsebébe nyult a pénzért s ijedten konstataulta, hogy közben valaki kiemelte a 10.000 lejt. Nyomban jelentette az esetet az adóhivatal

főnökének, akinek az intézkedésére lezárták az ajtókat s senkit nem engedtek ki. Az ajtók lezárása azonban nem történhetett olyan gyorsan, hogy egy fiatalember közvetlenül a lezárás előtt ki ne osonhatott volna. Valószínű, hogy ő volt a tettes, mert a pénzt a lezárt terem dacára sehohsem lelték meg. A különös lopásról jelentést tettek az aradi rendőrségnek, amely nagy apparátussal keresi azt a fiatalembert, aki ma délelőtt oly gyanus sietséggel távozott a pénzügyi palotából.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Kézimunka

rajzoltva, kezdve és készen Gobelinok, Smirnák, Fügönyök, Agytakarók. Mindennemű kézimunka anyagok nagy választékban. Szilna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Piriol No. 1. Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. Színház mögött 7416

ERNESZT

Elveszett Szuchánszky Pál aláírású levéltárca.

Megtaláló kéri reá nézve értéktelen okmányokat jutalmazás ellenében leadni „CORVIN” tejsarnok Arad, Str. Matei Corvin No. 1.

Pankotai uradalem Pankotán

eladó 68 katasztrális hold prima szőlő, továbbá Pankotán és Seleuson nagyobb terjedelmű prima szántó-föld.

Bővebb felvilágosítást nyújt: Dr. Sebestyén József ineu (borosjenői) ügyvéd. 1270

Asztalos, építész és ácsmester urak részére épület-, műbutor-, fenyő- és keményfaanyagokat legolcsóbb árak mellett ajánl

Aufricht Miksa

tüzi, épület és műbutorfa kereskedése Arad, Str. Mărășești (Kosuth-ucca) végén Gyermekkorházzal szemben. Érdeklődőknek ajánlattal és költségvetéssel szolgálunk Modernül felszerelt fagegmunkáló gépeink méltányos bérdíjak ellenében t. vevőink rendelkezésére állanak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 3 lej — bank, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kiadott szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket 4 u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hetekenap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadónak fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűnjön, amelyek tartalmával (egye eredeti) szembe nem állítható, az minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése. *** Hirdetések telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. ***

Levelezés.

„TEKLA” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 1350

Házasság.

HÁZASSÁGKÖZVETITÉSI ügyben forduljon bizalommal „AMOR” házasságközvetítő irodához. Cégjelzéstelen levelezés Timisoara, I. Gen. Praporgescu 7. 499

Alkalmazás.

KIFUTÓ FIU AZ ARADI ÁLTALÁNOS TAKARÉPKÉPZETÁRNÁL FELVÉTELIK. 1331

GÉP és kazánjavítást elvállal Horvát József Gá, Str. Gen. Doda 4. (Oláh-u.) 1208

VIDÉKI uriház keres nagyobb háztartás részére megbízható egyént főzőnőnek jó fizetéssel. Jelentkezni lehet (vidékről írásban) Mechner, Arad, Str. Tribunal Axente (Damjanich-u.) 8. 1325

ÖT ÉVES gyermek mellé nagy aradmegei községben németül beszélő kisasszonyt keresek rögtön belépésre. Ajánlatokat pontos címmel az Aradi Közlöny kiadójába „Gyermekszertér” jellegre kérek. 1329

CSOMAGOLÓLEÁNY és szabász tanulófiu felvétetik Ingusz dobozgyárban Arad. 1343

ALLANDÓ ALKALMAZÁST, esetleg csak a délelőtti vagy délutáni órákra keres önálló könyvelő és perfekt magyar-német levelező. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába „Önálló könyvelő és levelező” jellegre kérek. 200

ÜGYES tunkolo leányok felvétetnek Gábor csokoládé gyárban Arad, Str. Cuza Voda 1. 1348

SZOBALÉANY kerestetik Arad, Strada Cloșca (Szent László-u.) 12. I. 1352

Lakás.

KERESEK MÁRCIUS 1-RE abszolút különbejáratu, csinosan butorozott szobát, lehetőleg fürdőszobával. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1332

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butorozott szoba kiadó. Érdeklődni Arad, Piața Rădulescu (Bocskai) 7. a házmesternél. 1345

Vétel és eladás.

KÖHÖGÉS-, rekedtség ellen használjon Itto bombont. Készíti Földes gyógyszer-tár Arad. 527

KOMPLET háló, ebédlő, uri szoba, szalonberendezések, matracok, keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, előszobafal, ebédlő szőnyegek, kristály poharak, Biedermayer álló tükör, régi szekrény és ágy, fotelok, asztalneműek, különböző butorok, vázák, órák, antik asztalkák, festmények, álló villany és petróleumlámpák, rézmű, íróasztal garnitúra, könyvszekrények, gramofon lemezekkel, hegedű, cimbalom, női fehérneműek, disztárgyak stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

ÜZLETI KÖNYVEK, DOSSIEREK, levélrendező, nyomtatványok és minden irodai cikk KERPELNEL Arad. 98

ANTIK BUTOROKAT, porcellánokat, üvegáru, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butorokokat, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

ZONGORA, prima rövid keresztűros eladó. Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-u.) 1340

EZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban vesszünk. Vidókra utazunk. Salon Artist'que Arad. 2601

NÉGY PÁR eredeti, magánjáró, huzatos golyós és gyűrűs cséplőgarnitúra eladó. Hartmann András Aradul-Nou. Hosszu-ucca 119. 10321

EGY alig használt nagy Singer gép elutazás miatt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1244

ELADÓ garnitúra (Asser-féle) benzomotor, gyapjufésülő, tépőgép, daráló. Arad, Str. Brezoianu 3. (állatvásártér.) 1346

Üzletek.

FAÜZLETNEK nagyon alkalmas saroktelek kiadó. Arad, Str. Balassa (Demeter-ucca) 78. 1276

SZÁZEZER lejt kölcsön adok megfelelő biztosíték ellenében. Feltételek dr. Örfi ügyvédnél Arad, Str. Lazar (Simonyi-u.) 8. szám. 1347

NAGYLÁKON főhelyen nagy üzlethelyiség raktárral átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1306

MÁJUS 1-RE Arad, Str. Gh. Lazar (volt Simonyi-u.) 9. szám alatt egy világos, száraz és padozott pinchehelyiség kiadó. 1339

LICHTWITZ LIQUEURS
Saját érdeklében osolekszik, hanem engedélyezett hátralkat összegyűjteni

Magánház

a volt Batthyány- és volt Széchenyi-uccákhoz egészen közel, elfoglalható 5 szoba, fürdő, cselédszobás lakással, egész ház alatt pince, kis udvarral, 970.000 leiert eladó. Átvehető teher 300.000 lei. Kizárólagos megbízott:

Uraul-iroda Arad, főpostával szemben.

Műsculatura papir 5 kgos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Legjobban, legolcsóbban, leggyorsabban csak a „FIX” fest és tisztít. Üzem: ARAD, Str. Gheorghe Ionescu 5. (Gróf Károlyi-ucca.)